

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY. POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od g. 6-ej—7-ej wiecz. **Cena 20 groszy** Administracja: Piotrkowska 70. Tel. 222-22, 266-66 Tel. nocne 144-44, 177-77 Nr. konta P.K.O. 66.155

Nie będzie wojny anglo-włoskiej

Wielka Brytania i Italia zapewnniają, że nie podejmą wobec siebie kroków agresywnych

Mussolini poskromiony argumentem Iuf armatnich

LONDYN, 22 września. (PAT). — Brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych ogłosiło wieczorem następujący komunikat:

Ambasador brytyjski w Rzymie udał się 20 bm. do włoskiego wiceministra spraw zagranicznych Suvicha, aby poinformować go w imieniu swego rządu o ruchach floty brytyjskiej oraz o wzmocnieniu garnizonów brytyjskich na morzu Śródziemnym, dodając, że **ZARZĄDZENIA TE NIE SĄ WYRAZEM ŻADNYCH ZAMIARÓW AGRESYWNYCH**

Ambasador wyjaśnił, że zarządzenia te są naturalnym **WRAŻENIEM, WYWOŁANEGO PRZEZ GWALTOWNĄ KAMPANJĘ, JAKĄ PRASA WŁOSKA PROWADZIŁA PRZECIWKO WIELKIEJ BRYTANII** w ciągu ostatnich tygodni.

Suvich uczynił analogiczne oświadczenie, zaznaczając, iż jest upoważniony do oznajmienia, że **WOJSKOWE PRZYGOTOWANIA WŁOSKIE NA MORZU ŚRÓDZIEMNEM SĄ ZWYKŁĄ OSTROŻNOŚCIĄ I NIE SĄ WYRAZEM ŻADNYCH ZAMIARÓW AGRESYWNYCH.**

Flota z Chin do Europy

Wszystkie siły morskie Anglii skoncentrowane na morzu Śródziemnym

SZANGHAJ, 22. 9. (PAT) — W tutejszych dobrze poinformowanych kręgach brytyjskich panuje przekonanie, że obecny spójkój na Dalekim Wschodzie pozwoli Anglii liczyć jednostki swej eskadry, stacjonowanej w

Chinach, użyć w razie potrzeby w Europie.

PARYŻ, 22. 9. (PAT). Agencja Havasa donosi z Londynu, iż za kilka dni wszystkie angielskie okręty wojenne z wyjątkiem dwóch krążowników i kilku okrętów, potrzebnych na terytorjalnych wodach wysp brytyjskich,

odpłyną na morze Śródziemne, lub na wody bezpośrednio z niem sąsiadujące. W kręgach politycznych zadają sobie pytanie czy wobec oddania tych sił na usługi ligi, rząd włoski nie uzna za wskazane podjąć dyskusji, celem pokojowego zlikwidowania zatargu.

Czertok uzyskał koncesję na eksploatację abisyńskiego złota i platyny

PARYŻ, 22. 9. (PAT). Agencja Havasa donosi z Londynu: Pomiędzy dr. Martinem, postem abisyńskim w Londynie a finansistą Czertokiem zawarty został układ w sprawie koncesji, dotychczas prywatnej posiadłości dr. Martina. Posiadłość ta znajduje

się w zachodniej części Abisynji, w prowincji Vallaga. Obszar tej posiadłości wynosi 70 km. kw. Obfituje ona przedewszystkiem w złoto i platynę. Czertok oświadczył przedstawicielowi ag. Havasa, że kapitały, które on obecnie reprezentuje, są kapitałami ame-

rykańskimi i że zajmuje się on utworzeniem towarzystwa celem eksploatacji tej koncesji. Koncesja ta nie koliduje bynajmniej z koncesją, uzyskaną przez Ricketta. Czertok odpływa w środę do Nowego Yorku.

Włochy chcą potknąć Abisynję

Dwa korytarze i kontrola włoska nad armią etiopską -- oto minimum żądań Mussoliniego

Dziś zbiera się komitet pięciu i naradzi się nad odpowiedzią Italji

GENEWA, 22 IX. (PAT). Baron Aloisi odwiedził dzisiaj Madariagę i udzielił mu wyjaśnień co do minimum, jakiego żąda Mussolini. Za tegoż dokumentu b. Aloisi Madariaga nie doreczył, ograniczając w ten sposób odpowiedź Włoch do ustnej interpretacji wczorajszego komunikatu.

Następnie Madariaga poinformował min. Edena o wyjaśnieniach bar. Aloisi'ego. Komitet pięciu zbiera się jutro przed południem. Powrót premiera Laval'a, którego telefonicznie poinformowano, spodziewany jest jutro o godz. 8-ej rano, wobec czego udział jego w Komitecie pięciu jest zapewnio-

ny. Co do wyjaśnień, udzielonych przez Aloisi'ego mają one być tak negatywne, że o żadnym kompromisie nie może być mowy. Wyjaśnienia Aloisi'ego wywołać miały w kręgach angielskich najgorsze wrażenie i reakcja angielska spodziewana jest jutro na Komitecie pięciu w formie bardzo ostrej. Minimum żądane przez Mussoliniego obejmować ma przedewszystkiem trzy zagadnienia:

1) Mussolini żądać ma ustanowienia korytarza poprzez zachodnią Abisynję. Korytarz, który miałby się na zachód od Addis - Abeby, stanowiłby po-

łączenie Erytrei z włoskim Somali. Oznaczałoby to okrążenie większej części Abisynji

Szwajcar dowódcą abisyńskim

Będzie odpierał pierwsze ataki włoskie

LONDYN, 22 IX. (PAT). — „Evening Standard” donosi z Addis - Abeby, że mjr. Wittlin, narodowości szwajcarskiej, został mianowany dowódcą wojsk abisyńskich w okręgu Aonach w rejonie Danakil. Rejon ten ma być jednym z pierwszych obiektów ataku wojsk włoskich.

PARYŻ, 22. 9. (PAT). Korespondent „Intransigeant” w Ad-

dis - Abebie uzyskał wywiad z cesarzem abisyńskim, który oświadczył mu, że gorąco ocenia wysiłki ligi narodów, mające na celu pokojowe rozwiązanie konfliktu. O ile chodzi o propozycje komitetu pięciu, cesarz Abisynji oświadczył: „SADZIMY, IŻ MOGĄ ONE POSŁUŻYĆ ZA PODSTAWĘ DO PRZYSZŁYCH ROKOWAŃ”.

2) Udzielenia Abisynji dostępu do morza miałyby się dokonać przez stworzenie specjalnego korytarza poprzez terytorjum włoskie, bądź w Erytrei, bądź we włoskim Somali. Abisynja miałaby w ten sposób do dyspozycji jeden z portów włoskich na jednym z tych terytorjów.

3) Mussolini krytykować ma propozycje komitetu pięciu, jako niewystarczające, ponieważ nie obejmują one wcale zagadnienia armji. Mussolini żądać ma dokonania częściowego rozbrojenia armji abisyńskiej i pozostawienia pozostałej części tej armji pod kontrolą Włoch.

Nobile wezwany do Rzymu

Przyspieszone transporty włochów przez Suez

PARYŻ, 22 IX. (PAT). Według depeszy z Moskwy, gen. Nobile, szef włoskiej ekspedycji arktycznej w roku 1928, otrzymał wezwanie od rządu włoskiego, by natychmiast wracał do Rzymu. Gen. Nobile od lat 5 pracuje z inżynierami sowieckimi przy budowie sterowców.

RZYM, 22 IX. (PAT). Bottai, gubernator Rzymu, otrzymał

pozwolenie udania się do Erytrei.

KAIR, 22 IX. (PAT). Transporty wojsk włoskich do Afryki przybywają w tempie przyspieszonym. Wczoraj przeszło przez Suez 7 tys. żołnierzy włoskich.

Brytyjski stawiacz min odpłynął na morze Czerwone.

Aby handel szedł

Rumunja wyratuje Włochy z głodu naftowego

BUKARESZT, 22. 9. (PAT). — Prasa, omawiając możliwości zamknięcia dróg morskich — Gibraltaru, Suez, Dardaneli oraz uniemożliwienia w ten sposób przewozu nafty do Włoch, twierdzi, iż Włochom pozostaje jedynie zakupienie nafty rumuńskiej. Jak twierdzi prasa, było to już tematem rozmów pomiędzy rządem rumuńskim a włoskim. W związku z powyższym korespondent genewski „Curentula”, który pozostaje w bliskim kontakcie z ministrem Titulescu donosi z oburzeniem, iż Anglja stara się skłonić Rumunję do odmówienia sprzedaży nafty Włochom. Dziennik uważa, iż Ru-

munja mogłaby wyrazić na to swą zgodę, jedynie pod warunkiem, iż W. Brytania zakupi całą rezerwę nafty rumuńskiej.

SAN PEDRO, (Kalifornja) 22. 9. (PAT). Rząd włoski jako by zwrócił się z ofertą nabycia kilku milionów baryłek benzyny, mazutu i smarów. Zamówienie to ma być dostarczone przed końcem grudnia do jednego z portów afrykańskich. Poza to rząd włoski jakoby prowadzi rokowania w sprawie zakupu 10 lub 14 tysięcy ton mazutu, który ma być dostarczony w październiku lub listopadzie. Z mazutu tego włosi zamierzają produkować benzynę lotniczą.

W Niemczech - jak za czasów wojny

Brak artykułów żywnościowych i ogonki przed sklepami

(Od własnego korespondenta „Głosu Porannego“)

Berlin, we wrześniu.

Zakończony został jeden z najdziwniejszych nonsensów dziejowych w Norymberdze. Ustanowione zostały „wielkie prawdy“ przez „partyjny zjazd wolności“ (Reichsparteitag der Freiheit) i przez „przedstawicieli ludu niemieckiego“ (Reichstag) — ustanowione zostały „prawdy“ (Wahrheit — prawda, jako wszystko dobre w pojęciu narodowo-socjalistycznym, w przeciwieństwie do Luge — kłamstwo, jako wszystko złe, nie pochodzące z hitleryzmu) o podniesieniu swastyki do godności flagi narodowej i „prawdy“ rasistowskie, dzielące niaryjczyków na pełnokrwistych (Vollblut) i niepełnokrwistych (Halblut) żydów i t. d.

Uroczystości były godne. Führer nie występował, już od pół roku prawie publicznie, by być tem większą atrakcją na zjeździe.

W starych, pięknych murach Norymbergi odbył się jeden z najtragiczniejszych, najparadoksalniejszych aktów współczesności, skalanej przez brzozy wandalizm.

Entuzjazm na porcje i na komendę umilkł. Mury stare drzemia, ale nie drzemia dzieje, nie drzemie tragedia człowieczeństwa, i podczas gdy no we tonny śliny przelano na przemowach, jakby zaczerpniętych z najczarniejszej otchłani średniowiecza, toczyła się nadal nieubłagana lawina niemieckich trudności gospodarczych, zrodzonych na zatrutej glebie reżymu hitlerowskiego.

Akt norymberski, sabat czarowników został zakończony. A wraz z nim „rozwiązano“ najżywniejsze zagadnienia Trzeciej Rzeszy...

A tymczasem... Tegoroczne zbiory zboża są w Rzeszy o wiele mniejsze, niż zeszłoroczne. Wynoszą one 21.616 tys. tonn, wobec 25.629 tys. tonn w roku zeszłym. Świńsiostan zmniejszył się z 22,37 milj. sztuk w roku zeszłym na 20,04 milj. w roku bieżącym.

Na pokrycie tego niedoboru przez import brak jest dewiz,

które idą całkowicie na potrzeby przemysłu zbrojeniowego.

To też w Rzeszy daje się corazto bardziej we znaki głód — szczególnie zaś właśnie w okolicach Norymbergi...

Brak świń odczuja szczególnie mocno uprzemysłowione okęgi Saksonji. Rzeźnie otrzymują tam ostatnio zaledwie ćwierć tej ilości świń, na jaką podają swe zapotrzebowanie. Mali rzeźnicy nie otrzymują wogóle towaru. Brak wołowiny uzupełnia oplakany stan na rynku mięsnym, który się preferowuje ze strony oficjalnej drogiem i niepopularnej konserwami mięsnymi. Prawie wszystkie „jatk“ zostały zamknięte, gdyż nie mogą one od tygodni już odświeżyć zapasów.

Sprawa tłuszczów jadalnych i masła przedstawia się w Saksonji niemniej oplakanie. Nawet oliwę jadalną (rzepakową) można otrzymać jedynie w nielicznych sklepach i to w bar-

dzio skromnych ilościach. Taniej margaryny niema już wogóle, a lepsze gatunki są tak drogie, że nie odgrywają roli w masowej konsumpcji — zresztą i tych gatunków brak. Masła „nie brak“ naprawdę, ale tylko dzięki temu, że wobec jego niezwykle wysokiej ceny, niema nań popytu.

Najniższy gatunek masła kosztuje w detalu 4 marki za kilo, a masło deserowe sprzedawane jest po 5 marek kilo.

Brak świń odbija się również fatalnie na sytuacji tłuszczowej. Brak mianowicie szmalcu, słoniny i tłustych wędlin.

Jajek nie było wogóle w ostatnich czasach na rynku saskim. Kakao miesza się z mąką, a tanie gatunki tego proszku zawierają tyle łusek, że nie można tego więcej nazwać proszkiem kakaowym! Owoce i warzywa zagraniczne są, oczywiście, rzadkością, a cena ich czyni te produkty nie dostępnymi dla mas. Krajowe

owoce i warzywa nie udało się, wobec panującej tego lata suszy, tak, że nawet mimo wysokich cen, wyrażają ich producenci niezadowolenie.

Główny artykuł spożywczy ludności Saksonji kartofle, brakowały często w ostatnich tygodniach, naskutek spekulacji na zwyżkę cen.

Na uwagę zasługuje fakt, że nawet w rolniczej dzielnicy Rzeszy, Prusach Wschodnich odczuć się daje brak świeżego mięsa. W Tylży panuje już z tego powodu od trzech tygodni głośnie rozgoryczenie, objawiające się w demonstracjach wygładzanej ludności.

Włościanie pruscy zaczęli obecnie formalny strejk — nie dostarczają do miast świń i rogacizny, gdyż wyznaczone urzędowo ceny, których przekroczenie grozi więzieniem, są tak niskie w porównaniu z kosztami produkcji, że chłop pruski woli się dusić w nadmiarze towaru, niż zbywać go w mieście.

W Berlinie zwyżkują ostatnio ceny artykułów spożywczych w sposób dotąd nienotowany. Oczywiście, że — mimo gróźb i kar — spekulują kupcy na dalsze drożenie artykułów, szczególnie kartoflami i jarzynami strączkowymi.

Kartofle i jarzyny strączkowe kosztują obecnie o 100 proc. drożej, niż w zeszłym roku. Owoców nie można otrzymać za podwójną cenę. Mięso podrożało w jednym ostatnim tygodniu o 8 proc., przyezem nawet w stolicy Rzeszy, która jest, ze zrozumiałych względów, najlepiej zaopatrywana, trzeba stać, jak w czasie wojny, godzinami w ogonku przed sklepem, by otrzymać kawałek wieprzowiny.

Brak surowców jest drugą bolesną gospodarki w raju hitlerowskim.

Liczne budowy stoją niewykonywane, bo zabrakło potrzebnych do urządzenia instalacji elektrycznej i wodociągowej, łożowiu, cyny do lutowania, kabli i armatury. Nowe przewody elektryczne wykonuje się z aluminium, zamiast z miedzi, a izolacja przewodów jest, wobec braku kauczuku i bawełny, bardzo marna.

Rzemiosło i gospodynie domowe uskarżają się na brak nici i ich zły gatunek. Zdarza się, że naraz w całych okęgach istnieje głód nici i sznurka, tak, że kupcy nie sprzedają obecnie więcej, niż jeden kłębek nici naraz.

Opon rowerowych nie było częściowo wogóle przez parę miesięcy. Nowy „ersatz“, w postaci mieszaniny gumy i cementu, jest bardzo marny i pęka po paru ujechanych kilometrach.

Podane powyżej obrazki charakteryzują najlepiej ogólną sytuację obecnej Rzeszy.

A w Norymberdze odbywa się „zjazd partyjny“ — zjazd ogłupionych (?), a w każdym razie ogłupianych tych, których żołądki kurczą się coraz bardziej, ale w mózgu zato poczyna się switać.

— Jak długo jeszcze...? Jotbe.

Prasa niemiecka atakuje stanowisko kół genewskich w sprawie Klajpedy

Anglja wierzy, że wybory zostaną przeprowadzone bezstronnie

BERLIN, 22 września. (PAT). Prasa niemiecka występuje z b. ostrym atakiem przeciw prasie zagranicznej i stanowisku kół genewskich w sprawie Klajpedy.

Genewa — oświadcza „Boersen Ztg.“ — prowadzi swe interesy kosztem Niemiec. Ze szczerem oburzeniem wskazuje cała prasa na artykuły prasy francuskiej, mówiące o ewentualnym ataku zbrojnym Niemiec na Klajpedę.

Rozmowy Lozorajtisa prowadzone w Genewie w sprawie Klajpedy nazywa „Acht Uhr Abendblatt“ — fantazjami.

Lozorajtis zajmuje stanowisko

oskarżyciela, oświadcza dziennik „Angriff“ z oburzeniem podkreśla fakt, że mocarstwa — sygnatarjusze nie zamierzają wysłać swych obserwatorów na wybory klajpedzkie.

Ameryka—Litwa

Start litewskiego lotnika

NOWY JORK, 22 września. — (PAT). Lotnik Feliks Vitkus, litwin amerykański, wystartował dziś o godz. 6.45 wg. czasu miejscowego z Long Island do samotnego lotu bez lądowania do Litwy przez Nową Ziemię, Irlandję, Anglję, Danję, morze Bałtyckie i Klajpedę.

PARYŻ, 22 września. (PAT). Agencja Havasa donosi z Londynu, iż rząd brytyjski podał do wiadomości rządowi niemieckiemu wynik demarche u rządu litewskiego, celem otrzymania gwarancji, że wybory w Klajpedzie zostaną przeprowadzone w całkowitym porządku i bezstronnie.

W komunikacie, wystosowanym w tej sprawie do rządu niemieckiego, władze angielskie kładą nacisk na zadawalający charakter odpowiedzi litewskiej i wyrażają pełne zaufanie nadzieje, iż zobowiązania, powzięte przez Litwę, zostaną dokładnie wykonane.

„PALACE”
Piotrkowska 108
Dziś i dni następnych!
Dziś pocz. o g. 4-ej

Musująca przednim humorem i dowcipem komedia wiedeńska najnowszej produkcji 1935-36 r. (mówiona i śpiewana po niemiecku)
W rol. gł. kwiat aktorstwa wiedeńskiego
Szöke Szakall król komików,
Rozsi Barsony, Ernest Verebes, Tibor v. Halmay.

To lubią mężczyźni...
(tyt. oryg. „Ende schlecht, alles gut“)
Rozsi Barsony, Ernest Verebes, Tibor v. Halmay.

Dźwiękowy kino-teatr
„CAPITOL”
Początek w dni powsz. o 4-ej, w soboty i niedziele o 12-ej

Dziś prezentujemy! FILM OPROMIENIONY AUREOLĄ NIEŚMIERTELNEJ MUZYKI FRANCISZKA SZUBERTA p. t. **Niedokończona Symfonia**
Najpotężniejsze arcydzieło filmowe produkcji austriackiej. — Wykonawcy: HANS JARAY, MARTA EGGERT
Reżyserja: WILLY FORST. Produkcja: SASCHA FILM, Wiedeń
NADPROGRAM: AKTUALNOŚCI P. A. T. Z KRAJU i ZAGRANICY.

Kino
„CZARY”
Cegielniana 2.
Początek o godz. 4

Otwarcie sezonu 1935 | 36! — Pierwszy raz w Polsce! — Bezkonkurencyjny przebój!
MISTRZ ŚWIATA W BOKSIE **Georges Carpentier** w wielkim filmie sensacyjno-kryminalnym p. t. **„Toboggan”**
W roli kobiecej piękna **Arletta Marchal** NADPROGRAM: Ulubieniec publiczności **Billy Sullivan** w 8-io aktowej komedji pełnej humoru i komizmu p. t. **Na złamanie karku**

Europa | Miljonowy film CECIL B. de MILLE'A
Wyprawy Krzyżowe
Najpotężniejsze arcydzieło wszystkich czasów

